

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Vniversae Theologiae Speculativæ, Sacramentalis,
& moralis**

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

Liber I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42284

THESES
UNIVERSÆ
THEOLOGICÆ
Speculativæ, Sacramentalis, &
Moralis.

PARS SECUNDA.

Continens summam accuratissimam Ideæ
Theologiæ Sacramentalis.

LIBER I.

DE SACRAMENTIS IN GENERE.

CAP. I. **S**acramentum est signum sensibile, divini-
Ref. 1. **S**tus institutum, longo tempore durans,
sanctitatem aliquam, saltem externam, conferens, &
veram significans.

Quamvis Deus actibus internis daret vim confe-
rendi, & significandi gratiam, tale signum non esset
hominibus accommodatum, adeoq; nec sacramen-
tum propriè dictum.

Sacrificium immediatè instituitur ad colendum
Deum, Sacramentum verò ad sanctificandos aliqua
ratione cultores Dei.

A ratione sacramenti excluduntur sacramentalia;
cùm gratiam sanctificantem significare nequeant.

Ref. 2. Quamvis non sit de ratione sacramenti, ut
constet rebus & verbis; de factò tamen omnia, novæ
legis sacramenta rebus & verbis perficiuntur.

Verùm

Verum in matrimonio verba sumi debent aut proprie, aut æquivalenter pro signis quibusdam consensum exprimentibus.

In sacramentis res & verba se habent per modum materiæ & formæ, partiumque essentialium quibus constituuntur.

Inter materiam & formam sacramentorum sufficit similtas moralis, in aliis major, in aliis minor, juxta varias eorum condiciones.

Ref. 3. Sacramentum non valet, quando materia aut forma substantialiter mutatur: secus si tantum mutetur accidentaliter.

Materia dicitur mutari substantialiter, tum quando mutatur secundum speciem, tum quando non potest assumi ad usum ad quem usurpari solet.

Dicitur verò mutari accidentaliter, quando remanet quoad prædicta, mutatur autem secundum quædam accidentia, ut si aqua non benedicta ad baptismum assumatur.

Eodem modo forma sacramentalis mutatur substantialiter, quando sensus illius substantialis non manet: accidentaliter verò, quando verba tantum mutantur.

Ille peccat mortaliter, qui materiam aut formam sacramentorum substantialiter mutat: & qui sine gravi necessitate assumit materiam, aut formam dubiam.

CAP. II. Ref. 1. Non fuerunt de facto instituta quædam sacramenta pro statu innocentia.

Si status ille diu durasset, sacramenta potuissent congruè in eo institui. An tamen de facto instituenta forent, incertum.

Ex hypothesi quod: aliqua tunc sacramenta forent instituenda; non tamen quæ de facto in lege nova fuerunt instituta.

Ref. 2. In lege naturæ fuit institutum aliquod remedium pro salute parvulorum, quod antè circumcissionem erat commune masculis & puellis.

Illud remedium erat aliquid sensibile, ad gratiam conferendam ordinatum, adeoque verum sacramentum.

Erat etiam ex ordinatione divina determinatum in specie, sicut & sacramenta antiquæ & novæ legis.

Ref. 3. Varia fuerunt sacramenta in veteri lege, ad aliquam sanctificationem populi Judaici instituta.

Ea omnia ad tria capita reduci possunt, quædam enim constituebant homines in statu colendi Deum: aliâ spectabant ad nium eorum quæ Deo offerebantur: & alia ad removenda impedimenta divini cultus.

Circumcisio vocatur legis antiquæ sacramentum, licet multis annis ante datam legem instituta fuerit.

Erat figura baptismi, sicut Agnus Paschalis, Eucharistiæ, Purificationes, pœnitentiæ, & consecrationes ordinationis sacerdotalis, nulla tamen fuit tunc figura confirmationis, vel unctionis extremæ, vel matrimonii.

Ref. 4. Congruum fuit in lege nova institui quædam sacramenta, eaque à veteribus distincta.

Sunt numero septem. Baptismus Confirmatio, Eucharistia, Pœnitentia, Extrema-Unctio, Ordo, & Matrimonium.

Si spectetur ordo naturæ sacramenta illa modo jam dicto numeranda sunt: at ordine dignitatis Eucharistia aliis omnibus longè antecellit.

CAP. III. *Ref. 1.* Sacramenta antiqua fuerunt immediate instituta à Deo, & nova à Christo.

Nec refert quod non omnia ad sacramentorum essentiam spectantia, habeantur in scriptura: sufficit enim quod habeantur ex traditione.

Ref. 2. Nulla creatura potest instituere sacramenta gratiam conferentia, potestate quam vocant auctoritatis.

Potest tamen homo ex commissione Dei, determinare

nare

nare rem aliquam; vel actionem sensibilem, ut sit signum gratiæ, eamque infallibiliter conferat.

Ref. 3. Purus homo non potest habere potestatem excellentiæ, circa sacramenta; tam perfectè ac Christus.

Potest Deus conferre homini talem potestatem, modo aliquo inferiori: quam tamen de facto nemini hætenus concessit.

Per indulgentias, satisfactiones Sanctorum nobis applicantur in remissionem pœnæ temporalis: ac merita Christi in sacramentis nobis applicantur ad remissionem culpæ, & pœnæ æternæ.

Verum potestas simplicis ministerii ad conficienda, & administranda sacramenta; Ecclesiæ à Christo fuit concessa.

CAP. IV. *Ref. 1.* Minister ordinarius sacramentorū est homo solus. Si tamen Angelus bonus sacramentū conficeret, illud ratum habendum esset, non si malus.

Non quilibet homo est minister ordinarius sacramentorum, sed tantum viator. Si tamen beatus aliquod sacramentum conficeret, conferetur validè agere nimirum, ex speciali commissione Dei.

Non omnis homo viator est minister ordinarius sacramentorum, sed ille tantum qui ad id muneris est specialiter deputatus.

Ref. 2. Ad valorem sacramenti, fides ministri non est necessaria; adeoque hæreticus e character insignitus potest illud validè administrare.

Non etiam probitas ministri ad hoc necessaria est: quò fit ut non sit melior: baptismus à meliori datus.

Nec mirum quod carens gratiæ, eam tribuat, cum agat ut causa instrumentalis, non ut principalis.

Ref. 3. Ad valorem sacramenti necessarium est, ut minister intendat facere quod facit Ecclesia.

Non sufficit autem quod intendat facere actum externum, sed requiritur ut velit facere talem

actum ut sacrum, & religiosum, qualē facit. Ecclesia.

Baptismus ab Athanasio, dum puer esset, collatus, ejusmodi intentione destitutus non fuit.

Ref. 4. Ad valorem sacramenti non requiritur in ministro intentio actualis, nec habitualis sufficit, etsi hæc in suscipiente sufficiat.

Ad hoc tamen sufficit intentio virtualis, imò defectu actualis, necessaria est.

Valet sacramentum datum sub vera conditione de presenti, aut de præterito; non de futuro, si matrimonium excipias.

Ref. 5. Ut valeat sacramentum intentio ministri debet ferri in personam, aut materiam præsentem.

Error substantialis personæ non irritat sacramentum, nisi in matrimonio, modò persona præsens sit, capax sacramenti, & minister velit illud ei quæcunque sit, conferre.

Ref. 6. Si desit sufficiens intentio, quando verbum aliquod essentialē formæ profertur, nullum est sacramentum; etsi dum reliqua proferuntur, adfit.

Secus dicendum, si intentio desit tantum, quando profertur verbum aliquod accidentale.

Quando sacramentum nullum fuit, defectu intentionis ministri, illius effectus à Deo non suppletur.

CAP. V. Ref. 1. Sacramentum administrare in statu peccati mortalis, est per se loquēdo, peccatū mortale.

Illi tamen gravius peccant qui tenentur ex officio sacramentum administrare, si illud in statu peccati mortalis conferant.

Etsi nonnulli hoc extendant etiam ad eos, qui in peccato Eucharistiam aliàs confectam administrant, oppositum tamen aliis placet.

Verum id non debet extendi ad parochos, in peccato assistentes matrimonio: quamvis secus dicendum sit de ipsis contrahentibus, qui peccant, quatenus in pravo statu hoc sacramentum conficiunt, & suscipiunt.

Neque ad eos qui exercent sacramentalia, vel actus ordinum

ordinum etiam majorum; vel qui prædicant, aut in iudicio sententiam proferunt, in peccato mortali.

Res. 2. Non eadem dispositio necessaria est in eo qui peccati mortalis est reus, ad legitimam administrationem omnium sacramentorum.

Ut alia sacramenta licitè administrantur sufficit, quòd minister de peccatis sit contritus; ut autem quis dignè sacrum celebret, requiritur confessio mortali, propter communionem; nisi in certis casibus, de quibus infra.

Qui sine confessione peccati mortalis celebrat, non committit nisi unum peccatum mortale, idem dic de eo qui sine contritione talis peccati, alia sacramenta administrat.

Res. 3. Ad valorem sacramenti necessaria est in suscipiente adulto, qui habet actu, vel aliquando, habuit usum rationis, voluntas saltem habitualis illud suscipiendi.

Unde homo omnino invitus, invalidè sacramentum suscipit; non autem si tantum sit invitus secundum quid, ut si meru ad hoc compellatur.

Quòd intellige de susceptione sacramentorum in usu consistentium; nam Eucharistia non pendet in fieri à voluntate suscipientis.

Gratia tamen non est necessaria in suscipiente, ad valorem sacramenti; unde hæretici validè baptizari, & ordinari possunt.

Res. 4. Ut peccator per sacramentum recipiat gratiam, de peccato in quo versatur, dolere debet.

Talis dolor debet esse supernaturalis; non tamen necessaria est contritio, sed attritio sufficit, etiam cognita, tam ad poenitentiam, quam ad baptismum.

Ut autem justus per sacramentum accipiat augmentum gratiæ, non requiritur ulla dispositio actualis, præterquam in sacramento poenitentiae.

Res. 5. Licitè possum petere sacramentum à meo pastore,

d. 4.

pastore,

pastore, & ab alio parato sacramentum conferre, et si probabiliter putem eum in administratione peccaturum.

Imò & interdum à non parato, ut absolutionem in mortis articulo, vel etiam in Paschate, aut aliàs ex devotione speciali.

Sacramentum licitè peti potest ex justa causa, à ministro excommunicato, quamdiu ab Ecclesia toleratur. Imò à non tolerato, non modo Baptismus, & Pœnitentia, sed etiam Eucharistia in mortis articulo sumi potest.

CAP. VI. *Ref. 1.* Sacramenta novæ legis conferunt gratiam, idque ex opere operato, & immediatè.

In susceptione sacramenti novæ legis duplex confertur gratia, alia respondens dispositioni, alia ipsi sacramento: cum antiqua nullum gradum gratiæ conferrent adultis, nisi ratione dispositionis.

Ref. 2. Sacramenta novæ legis non producant gratiam physicè, sed tantùm moraliter.

Refelluntur qui dicunt sacramentum producere physicè gratiam, secundum reale aliquod indivisibile terminativum partium ejus.

Rejicitur etiam potentia obedientialis activa, quæ ponitur in qualibet re, ad quoscunque effectus producendos.

Sacramenta antiqua propriè non continebant moraliter merita Christi, aut pretium gratiæ, sicut nova.

Ref. 3. Gratia sacramentalis propria cujusque sacramenti, addit aliquid supra habituales sacramentis omnibus communem.

Illud quod additur, non est habitus à gratia habituali realiter distinctus, sed respectus ad auxilia actualia ad finem sacramenti necessaria.

Ref. 4. Sacramenta vetera non conferebant gratiam ex opere operato, nec remissionem peccatorum, nisi legalem.

Per usum sacramentorum, & sacrificiorum in ea lege

DE SACRAMENTIS IN GEN. 73

lege conferebatur gratia ex opere operantis: sicut & per exercitium aliorum bonorum operum.

CAP. VII. *Res. 1.* Quædam novæ legis sacramenta characterem imprimunt: nempe Baptismus, Confirmatio, & Ordo:

Res. 2. Character est ens reale, absolutum, & ab anima realiter distinctum:

Res. 3. Pertinet directè ad prædicamentum qualitatis, ita ut etsi sit entitas supernaturalis, univoce cum qualitatibus naturalibus conveniat.

Quod autem dicitur corruptibile & incorruptibile genere differre, intelligi debet de genere Physico, non de Logico.

Character non pertinet ad secundam qualitatis speciem, in qua ponitur potentia physica, sive activa, sive passiva: sed ad primam, in qua est habitus & dispositio.

Homo potest benè, aut malè uti caractere in genere moris, non in genere naturæ.

Res. 4. Character immediatè recipitur in ipsa essentia animæ; non autem in potentiis illius.

Dicitur lumen, non quod sit in intellectu, sed quia eo insignitus, intelligit se ad speciale aliquod munus deputatum esse.

Character est indelebilis, non solum in hac vita, sed etiam post mortem: & prius est de fide, non posterius.

CAP. VIII. *Res. 1.* In Ecclesia est potestas instituendi sacramentalia, & obligandi fideles sub peccato mortali, ad certas ceremonias in sacramentorum administratione servandas:

Libertas Christiana non liberat homines ab obedientia Principibus sæcularibus, & Prælati Ecclesiæ debita, sed à gravi servitute legis moisaicæ.

Res. 2. Sacramentalia non habent vim delendi peccata venialia, ex opere operato, sed ex opere operantis duntaxat.

Benedictio Episcopi habet adjunctam indulgentiam aliquam, non autem remissionem ullius culpæ. In quibusdam sacramentalibus est vis supernaturalis, eaque moralis, expellendi Dæmones, quæ juvatur ministri sanctitate, & magis orationibus imperioque Ecclesiæ.

DE BAPTISMO.

CAP. IX. **B**aptismus physicè spectatus, defini potest. *Ref. 1.* Test: Exterior corporis ablutio, facta sub præscripta verborum forma.

Metaphysicè verò spectatus, sic definitur. Est sacramentum novæ legis, ad regenerationem spiritualem hominum institutum.

Ref. 2. Materia remota Baptismi est aqua vera & naturalis, sive sit maris, sive fluminū, sive fontium, &c. Aqua ex floribus, vel herbis stillata, cerevisia, & similes liquores non sunt materia apta ad Baptismum.

Ref. 3. Materia proxima Baptismi est ablutio, ex aqua elementari, quæ proinde debet esse usualis, & per corpus moveri.

Requiritur etiam ut aqua corpus baptizati realiter, & immediatè contingat: non quidem totum, sed quantum sufficit ut denominetur ablutus.

Potest validè dari Baptismus, ablutione, vel infusione, vel immersione. Quisque tamen debet servare ritum suæ Ecclesiæ.

Caput abluere debet, posset tamen infans manum extrahens ex utero, secundum illam baptizari, sed postea si nasceretur, esset iterum sub conditione baptizandus.

Ref. 4. Forma Baptismi apud Latinos hæc est: Ego te baptizo, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Amen.

Non est necesse ad valorem baptismi, ut persona ministri directè exprimat, sive explicitè, sive implicitè.

placitè: oportet tamen exprimere actum baptizandi, & personam quæ baptizatur.

Requiritur etiam distincta, & expressa invocatio trium personarum Trinitatis: Baptismusque dandus in earum nomine, non in nominibus.

Baptismus esset iterandus, sub conditione, si quis eum conferret in nomine Genitoris, Geniti, & Precedentis ab utroque.

Res. 5. Homo semel validè baptizatus, non potest iterum validè baptizari.

In dubio probabili, an aliquis sit baptizatus, baptismus potest ei conferri sub conditione.

CAP. X. *Res. 1.* Baptismus fuit institutus ante Passionem Christi, nimirum quando Christus à Joanne in Jordane baptizatus fuit.

Baptismus adultis est necessarius ad salutem, vel in voto.

Res. 2. At parvulis Baptismus re susceptus, ad salutem est necessarius, nisi in casu martyrii, quando scilicet in odium Christi occiduntur.

Fides verò parentum infanti signo aliquo externo, defectu aquæ applicata non sufficit ad salutem.

Res. 3. Datur præceptum divinum suscipiendi Baptismum, quo omnes adulti obligantur.

Adulti tenentur ex jure divino Baptismum suscipere, quamprimùm id commodè fieri potest.

Qui infantium curam gerunt, debent dare operam ut statim baptizentur: peccantque graviter, si diu eorum baptismum, sine gravi causa, differant.

Res. 4. Baptismus non fuit necessarius ad salutem, ante mortem Christi, nec statim à morte, aut resurrectione illius; sed tantùm à die Pentecostes.

Quod dicitur legem antiquam per mortem Christi fuisse abrogatam, intelligendum est, inchoative.

Res. 5. Gratia & remissio peccati originalis, dabatur olim parvulis in circumcissione: et si ea primario esset instituta, ut populum Dei à cæteris gentibus distingueret.

Hæc remissio non fiebat ex opere operantis, ob fidem ministri, vel parentum, nec ex opere operato, sed ex speciali Dei misericordia erga parvulos.

Ref. 6. Infantes per baptismum sanguinis salvari possunt, sine baptismo aquæ, ut patet exemplo Innocentium, quos omnes fuisse circumcisos probabiliter dici non potest.

Idem dicendum de adultis. Quo refertur illud ex Augustino sumptum, injuriam facit martyri, qui orat pro martyre.

Adultus tamen tenetur præmittere Baptismum, si potest: & si est in peccato mortali, conteri; quamvis cum bona fide attritio sufficiat.

CAP. XI. *Ref. 1.* Episcopus ipso jure habet ordinariam potestatem quoslibet baptizandi in sua dioecesi; simplex vero sacerdos minimè, ac multò minus diaconus.

Potest ex causa rationabili, munus baptizandi etiam solemniter, Diacono à Pastore delegari.

Diaconus sine commissione solemniter baptizans, etiam in extrema necessitate, irregularitatem contrahit.

In extrema necessitate quilibet potest baptizare; ut tamen id licitè fiat, debitus ordo servandus est, & cætera sint paria.

Ref. 2. Quando plures ministri simul aliquè baptizant, ut cause totales, baptismus valet; si omnes simul perficiant. Peccant tamen graviter, ita baptizantes.

At non valet baptismus, si plures ministri se habeant, ut cause partiales; ita scilicet, ut unus baptizatum abluat, & alius formam proferat.

Ref. 4. Requiritur ad baptismum, ex antiqua consuetudine, ut aliquis baptizatum de sacro fonte levet: nempe unus vir, & una foemina.

Cõtrahitur cognatio spiritualis inter susceptores, & baptizatum, illiusque patrem & matrem; non autem inter susceptorem, & susceptricem.

Munus

Munus susceptorum obire nequeunt Regulares, nec parentes baptizati, nec hæretici, aut publicè excommunicati.

Res. 4. Infantes rationis usû carentes sunt capaces; baptismi præceptum autem instruendi baptizandos, intelligitur de adultis.

In parvulis non est necessarius motus fidei, ad effectum baptismi: nec parentum voluntas, ad valorem illius.

Res. 5. Filii infidelium baptizatorum, invitis parentibus, baptizari possunt, non autem filii non baptizatorum, etiam si quoad dominium temporale subditi sint Ecclesie.

Secus dicendum de filiis infidelium, qui sunt servi, seu mancipia Principum Christianorum.

Imò & de filiis non servorum, in extrema eorum necessitate, & si alter eorum parens consentiat.

CAP. XII. *Res. 1.* In Baptismo infunditur gratia habitualis, cum virtutibus infusis: quod non tantum de adultis, sed etiam de parvulis intelligendum est.

Æqualiter dispositis æqualis gratia in Baptismo confertur, inæqualis verò iis qui inæqualiter se habent.

Unde omnibus infantibus in Baptismo æqualis gratia infunditur. Nec dici potest quod Deus eos prædestinaverit ad inæqualem gratiam per Baptismum obtinendam.

Res. 2. Per Baptismum tollitur omnis macula, sive peccati originalis, sive actualis.

Item omnis pœna peccatis debita, in inferno, aut purgatorio lüenda: non autem quæ ex humana lege incurritur, aut quæ ex principiis naturæ oritur.

Res. 3. Effectus baptismi impeditur per fictionem susipientis, qua ablata, Baptismus præteritus incipit sortiri suum effectum.

Quòd ut fiat, sufficit attritio supernaturalis, si baptizatus in susceptione baptismi, aut post, non peccavit mortaliter.

78 DE CONFIRMATIONE.

At si tunc peccavit mortaliter, requiritur contritio ad tollendam fictionem, aut certe attritio cum confessione sacramentali.

Res. 4. Variæ sunt ceremoniæ Baptismi, quarum aliæ præcedunt, aliæ comitantur, aliæ sequuntur Baptismum.

DE CONFIRMATIONE.

CAP. XIII. **C**onfirmatio est verum novæ legis sacramentum, à Christo Domino institutum.

Res. 1. Institutio Confirmationis fuit inchoata in nocte cœnæ, & post resurrectionem, quando Christus Apostolos fecit Episcopos, absoluta.

Res. 2. Materia remota Confirmationis est chrisma, quod ex oleo olivarum, veroque balsamo componi debet.

Ad essentiam Confirmationis requiritur, ut chrisma ab Episcopo sit benedictum: non tamen eodem anno, etsi hoc sit de præcepto.

Res. 3. Materia proxima Confirmationis est unctio ex chrismate, sine qua mera manuum impositio ad valorem sacramenti non sufficit.

Ad valorem Confirmationis requiritur, ut unctio fiat in modum Crucis, idque in fronte confirmati.

Item ut fiat manu Episcopi; quod autem fiat pollice illius dextro, id tantum est de necessitate præcepti.

Res. 4. Forma Confirmationis est hæc: Consigno te signo Crucis, & confirmo te chrismate salutis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus S.

Ut valeat, exprimenda est persona quæ confirmatur, actus confirmantis, ut ab illo procedit, & tres personæ Trinitatis distinctè invocandæ.

Item utrumque illud verbum, signo, confirmo exprimendum est, duoque illa, Chrismate salutis, apponenda.

Illam formam Græcorum, signaculum doni Spiritus sancti, non videtur sufficiens ad valorem sacramenti.

CAP. IV.

DE CONFIRMATIONE. 797

CAP. XIV. *Ref. 1.* Solus Episcopus est minister ordinarius sacramenti Confirmationis.

Episcopus verè consecratus, excommunicatus, aut suspensus, vel etiam hæreticus sit, Confirmationem validè conferre potest.

Tripliciter explicatur, quòd olim revertentibus ab hæresi manuum impositio fieri solebat.

Ref. 2. Simplex sacerdos potest esse minister extraordinarius Confirmationis, ex delegatione summi Pontificis.

Dare dictam facultatem simplici Sacerdoti, spectat solùm ad summum Pontificem.

Quod dicitur, Episcopum posse in sua Diocesi, quod potest Pontifex in toto orbe, intellige de potestate ordinis.

Ref. 3. Nullus nisi baptizatus, validè confirmari potest, omnes tamen baptizati ritè confirmari possunt.

Infantes non debent confirmari, extra gravem necessitatem, ante usum rationis: nec opus est expectare duodecimum annum, sed anno septimo confirmari possunt.

Amentes qui nunquam usum rationis habuerunt, sunt confirmandi: imò & qui habuerunt, si constet eos non esse in peccato mortali.

Ref. 4. Nemo tenetur ex præcepto, siue divino, siue ecclesiastico suscipere sacramentum Confirmationis.

Per accidens tamen urget hoc præceptum, si quis se putaret sine Confirmatione, tentationes contra fidem superare non posse.

Non est peccatum mortale suscipere ordines ante Confirmationem, videtur tamen veniale.

Ref. 5. Duo sunt effectus Confirmationis, character à baptismali realiter distinctus, & gratia perfectior baptismali.

Confirmatio iterari non potest, non tamen irregularitatem contrahit, qui secundò eam suscipit, nec qui eidem homini eam bis administrat.

Hac

Hoc sacramentum fictè susceptum, ex probabili sententia, recedente postea fictione, confert gratiam.

Res. 6. Variæ sunt caeremoniæ Confirmationis, quarum aliæ præcedunt, aliæ comitantur, aliæ sequuntur illius administrationem.

LIBER II.

DE EUCHARISTIA.

CAP. I. Eucharistia varia habet nomina, quæ ad *Res. 1.* 4. capita revocantur. 1. ad institutionem illius, quomodo vocatur Mensa, Cœna Domini, & Eulogia. 2. ad rem contentam; quomodo vocatur Panis vivus, & cœlestis, Sanctum Domini, Sacramentum sacramentorum, &c. 3. ad effectus, quomodo vocatur Communio, Pax, Viaticum, Pretium nostrum. 4. ad representationem, quomodo vocatur Memoriale passionis Christi.

Res. 2. Eucharistiæ sacramentum fuit institutum in ultima cœna, quæ Christi passionem præcessit.

Congruum fuit ut tunc institueretur post manducationem agni paschalis, qui erat figura illius.

Res. 3. Eucharistia consistit in re aliqua permanente; nempe in materia consecrata.

Verba consecrationis non sunt propriè de essentia hujus sacramenti in facto esse, sed tantum in fieri.

Ufus etiam non est pars essentialis hujus sacramenti, etsi in eo gratia conferatur.

Sacramentum Eucharistiæ ex speciebus panis & vini; & ex corpore & sanguine Christi essentialiter, & adæquatè constituitur.

Res. 4. Species panis & vini constituunt unum specie sacramentum: sicut cibus & potus unum specie convivium moraliter componunt.

Imò plures species ejusdem rationis simul sumpta,